

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΨΗΦΙΔΩΤΑ
ΚΑΙ Η ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ.

ΠΟΜΠΗΙΑ : ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ ΔΡΟΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΧΡΥΣΗ ΛΕΚΑΝΗ

Ψηφιδωτό του 2ου στυλ

- Το μωσαϊκό αυτό προέρχεται από την ομώνυμη οικία και έχει διαστάσεις (113 X 113) cm.
- Αν και το θέμα « των πουλιών που δροσίζονται από μια χρυσή λεκάνη» είναι ένα εικονογραφικό θέμα που συναντάμε κυρίως στα ψηφιδωτά, και όχι σε άλλες τέχνες, έχουμε την αίσθηση ότι το έργο είναι σχεδόν ζωγραφικό.
- Υπάρχει απόδοση του βάθους και λεπτές αποχρώσεις σε έναν υπέροχο συνδυασμό opus – tessellatum και opus vernicullatum (1ος αι. μΧ)

ΠΕΡΓΑΜΟΣ : ΠΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΔΡΟΣΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΜΙΑ ΧΡΥΣΗ ΛΕΚΑΝΗ

Έργο που φιλοτέχνησε το 2ο αι. μΧ. Ο Σώσος.

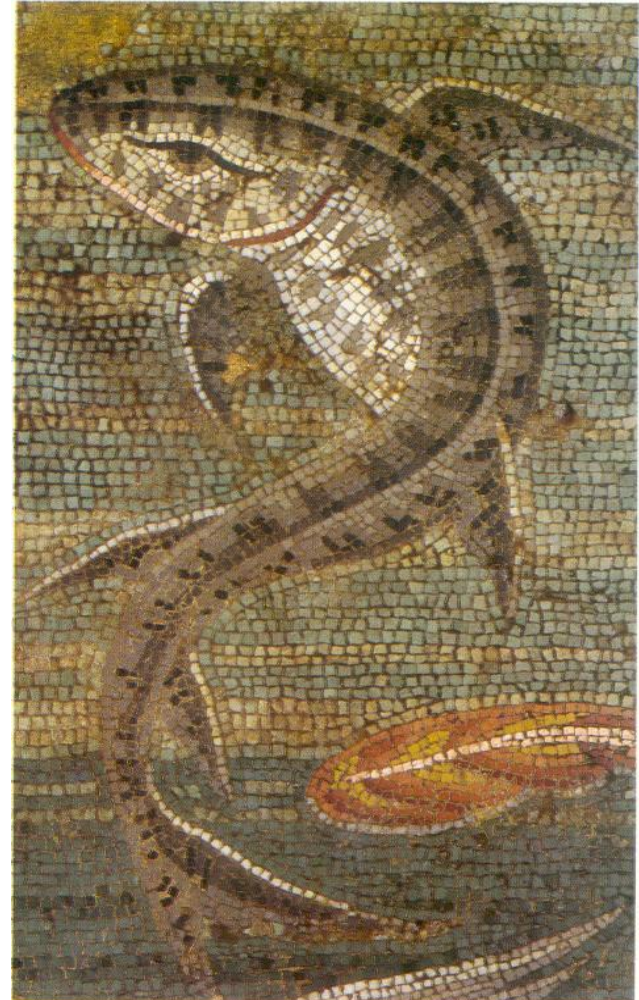
- Το ιδιαίτερα αγαπημένο στους ψηφοθέτες θέμα των « περιστεριών που δροσίζονται σε χρυσή λεκάνη » συναντάται από την ελληνιστική εποχή, 2ος αι. πΧ έως και τον 1ο αι. μΧ.
- Ο Σώσος αποδίδει το θέμα με τρόπο πιο απλό απ ό,τι ο άγνωστος ψηφοδέτης της Πομπηίας.
- Υπάρχει και εδώ όμως η απόδοση του βάθους, όπως και στα «περιστέρια της Πομπηίας».

ΠΟΜΠΗΪΑ : ΨΑΡΙ

ψηφιδωτό του 1ου στυλ

- Ψηφιδωτό του τρικλίνιου από την οικία του Φάυνου.
- Ένα ψάρι τέλεια, θα λέγαμε ζωγραφισμένο, μας ζωντανεύει το θαλάσσιο βυθό.
- Ψηφιδωτό του 1ου αι. μΧ, όμως το θέμα της φύσης απεικονίζεται από τα ελληνιστικά χρόνια.
- Τεχνική: **opus tessellatum**.

ΠΟΜΠΗΪΑ : ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΒΥΘΟΣ. Ψηφιδωτό του 1ου στυλ.

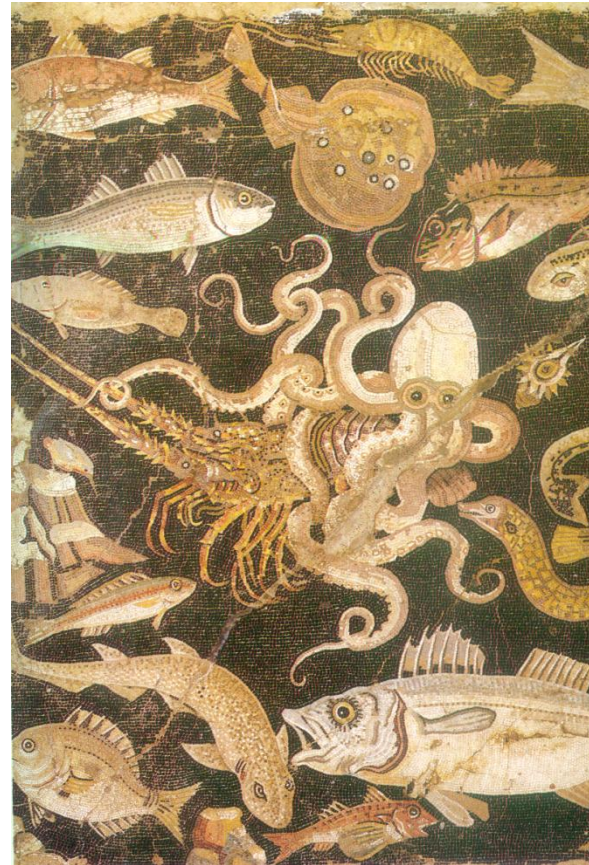
- Ψηφιδωτό με παραστάσεις θαλάσσιου βυθού από το τρικλίνιο της οικίας του Φαύνου.
- Τέλεια απόδοση του βάθους,ωραία χρώματα.
- Μια ευχάριστη διάθεση μας πλημμυρίζει καθώς το θαυμάζουμε.
- Τεχνική: **opus tessellatum** (1ος αι. μΧ)

ΠΟΜΠΗΪΑ : ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΒΥΘΟΣ

Ψηφιδωτό του 1ου στυλ.

- Θαλάσσιος βυθός με πλήθος κατοίκων της θάλασσας.
- Ανοιχτόχρωμη σύνθεση με μαύρο βάθος – φόντο.
- Τεχνική : **opus tessellatum**.
- 1ος αι, μΧ.
- Προέρχεται από την οικία viii,2,16

ΠΟΜΠΗΪΑ : ΓΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΠΑΡΑΖΕΙ ΠΟΥΛΑΚΙ ΠΑΠΙΕΣ ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΚΟΧΥΛΙΑ.

Ψηφιδωτό του 1ου στυλ.

- Από την οικία του Φαύνου, το ψηφιδωτό αυτό σε έναν τέλειο συνδυασμό **opus tessellatum** και **opus vermiculatum** συνδυάζει την ομορφιά της φύσης αλλά και την σκληρότητά της : ο δυνατός επιτίθεται στον αδύνατο
- 1ος αι. μΧ.

ΠΕΛΛΑ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ) : ΤΟ ΤΕΘΡΙΠΠΟ ΑΡΜΑ ψηφιδωτό τέλους 4ου π.Χ αι.

- Σ' αυτό το θαυμάσιο ψηφιδωτό της Πέλλας που θυμίζει τους μεγάλους ζωγραφικούς πίνακες της αρχαιότητας έχουμε την **«Απαγωγή της Ελένης από τον Θησέα»**, ενώ τα μόνα πρόσωπα που σώζονται είναι ο ηνίοχος του άρματος και η Δηιάνειρα της οποίας βλέπουμε ένα μέρος, στα δεξιά.
- Μεγαλειώδης σύνθεση με τελείως **αριστοκρατικό χαρακτήρα**.
- Εδώ έχουμε **χρήση φυσικού βότσαλου** που δίνει στο έργο το στυλ του στικτού (pointillisme).

ΠΕΛΛΑ(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ) : ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΕΛΑΦΙΟΥ. Ψηφιδωτό του τέλους του 4ου αι.

- Σε αυτό το υπέροχο έργο έχουμε μια από τις ελάχιστες υπογραφές αρχαίου ψηφοθέτη. «ΓΝΩΣΙΣ ΕΠΟΙΗΣΕΝ».
- Το έργο, που είναι ζωντανό και εντυπωσιακό, είναι από φυσικό βότσαλο και μας δίνει την εντύπωση ότι είναι στικτό (pointillisme).
- Περιβάλλεται από μια πανέμορφη ζώνη με λουλούδια και κλαδιά.
- Το κυνήγι του ελαφιού,όπως και το προηγούμενο έργο «το τέθριππο άρμα» στόλιζε το δάπεδο μιας αριστοκρατικής οικίας.

**ΠΕΛΛΑ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ) : Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΙΛΟΥΡΟ.
Ψηφιδωτό του 4ου αι. π.Χ**

- Ένα εκπληκτικό ψηφιδωτό από φυσικό βότσαλο, στόλιζε το δάπεδο κάποιας αριστοκρατικής οικίας.
- Απόδοση του βάθους, ευγένεια, τέλεια απόδοση των σωμάτων , θεού και ζώου.

ΔΗΛΟΣ : Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΙΛΟΥΡΟ.
Ψηφιδωτό του 2ου π.Χ αι. από την οικεία των «προσωπείων».

- Ξαναβρίσκουμε το Διόνυσο πάνω στον αίλουρο σε **opus tessellatum** και **opus vernicullatum**.
- Αξιόλογο έργο, που όμως δεν έχει το μεγαλείο του Διονύσου της Πέλλας.

ΑΓΙΟΣ ΒΙΤΑΛΙΟΣ. ΡΑΒΕΝΝΑ : Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

Ψηφιδωτό του 6ου αι. μ.Χ

- Σ' αυτό το καταπληκτικό ψηφιδωτό με τις ψηφίδες που λαμπυρίζουν σαν ασήμι και χρυσάφι συναντάμε **την αύρα των αριστοκρατών του Βυζαντίου.**
- Αν και δεν αποδίδεται το βάθος, τα **πρόσωπα είναι ολοζώντανα** και το βλέμμα τους μας αγγίζει.
- Η λαμπρότητα των κοσμημάτων και των ενδυμάτων μας εκπλήσσει.
- Τεχνική **opus tessellatum.**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ : Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ Ο ΜΟΝΟΜΑΧΟΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΖΩΗ ΠΛΑΙΣΙΩΝΟΥΝ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ

- Βυζαντινό μεγαλείο.
- Οι βυζαντινοί αυτοκράτορες υπέρμαχοι της Ορθοδοξίας, εκπέμπουν λαμπρότητα από τα βάθη των αιώνων.
- Τεχνική : opus tessellatum.

ΡΟΔΟΣ : ΔΑΠΕΔΟ ΜΕ ΠΟΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ

- Σε τεχνική opus tessellatum, ένα πανέμορφο δάπεδο πραγματική «ζωγραφιά από πέτρα», όπως είχε πει ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος.

ΔΗΛΟΣ : ΔΕΛΦΙΝΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΤΕΣ.

- Σε opus tessellatum και με μαύρο – άσπρο χρωματισμό, - ελάχιστα γίνεται χρήση κόκκινου και κίτρινου -, βλέπουμε σε αυτό το ψηφιδωτό μια σύνθεση επίπεδη, χωρίς βάθος. Παρ' όλα αυτά τα δελφίνια έχουν περίσσια κομψότητα.
- «Οικεία των δελφινιών», 2ος αι. π.Χ.

ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ : Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΥΡΟ.

- Αν και το θέμα είναι της ελληνιστικής εποχής, το ψηφιδωτό σε opus tessellatum, είναι κατασκευασμένο τον 3ο αι. μ Χ. και προέρχεται από την «οικία του πλοίου των ψυχών».
- Εντύπωση προκαλεί η **υπέροχη ζώνη του ψηφιδωτού**, που περιβάλλει τη σκηνή της απαγωγής της Ευρώπης.

